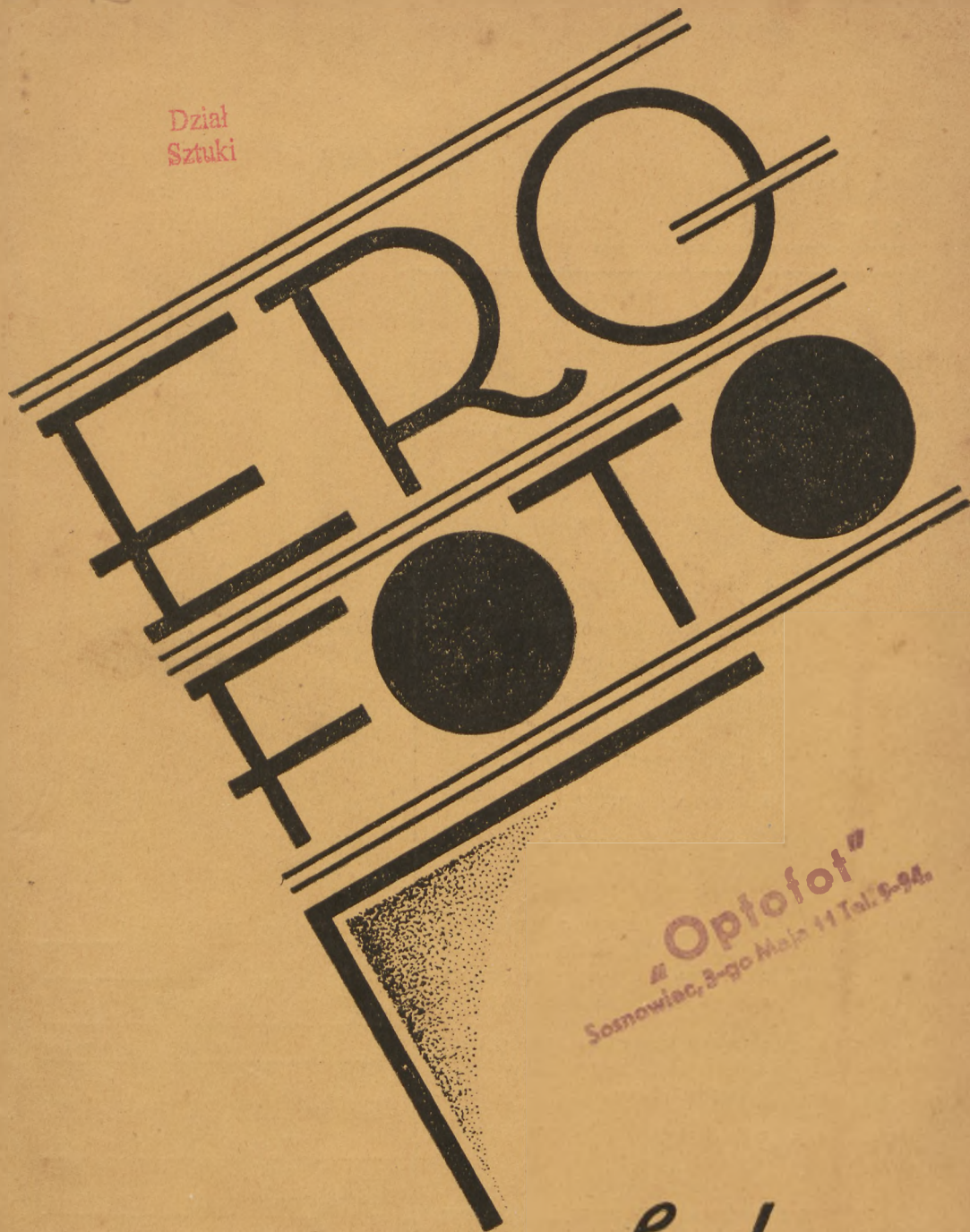

C. 79.

Dział
Sztuki

"Optofot"
Somowiac, 3-go Maja 11 Tel. 9-94.

wiosna-Lato

1935

spis rzeczy :

- str. 2. spis rzeczy
- „ 3.4. Wstęp: od wydawnictwa
- „ 5.6. Co warto fotografować wiosną?
- „ 7. Wielki konkurs „Ero“
omówienie i warunki uczestnictwa
- „ 8. Nasze ilustracje
- „ 9.10.11.12. reprodukcje
- „ 13. Kącik krytyczny:
omówienie i ocena zdjęć ze stron. 12-tej.
- „ 14. ankieta zakładów „Ero“
- „ 15. drobne porady
- „ 16. Życie a fotografia
- „ 17. Wieści ze świata
- „ 18. Jeszcze jeden rekord odpowiedzi redakcji i zapowiedź następnego numeru.
- „ 19. Część poza redakcyjna: skorowidz wyrobów fabryki „Ero“.
- „ 20. dtto.

Nakładem Wytwórni

Fotochemicznej

„Ero“

w Poznaniu

redaktor odpowiedzialny:

Konrad Hoffman

adres redakcji:

P o z n a ń, ul. Wielka 14

telefony: 30-13 i 39-72

łoczono w drukarni wytwórni

„Ero“

Kc 73/09

30,-

ERO FOTO

pismo półroczne poświęcone
fotografii amatorskiej — wy-
chodzi wiosną i zimą.

Dział
Sztuki

52t, 76328

od wydawnictwa:

„ERO - FOTO” jest pierwszym numerem nowego wydawnictwa, czasopisma poświęconego w pierwszym rzędzie fotografii amatorskiej, jej interesom i rozwojowi. Fabryka Płyt, Błon i Papierów Fotograficznych „ERO” w Poznaniu, wydając ten pierwszy zeszyt nowego pisma fotograficznego, pragnie podkreślić, jak duże znaczenie posiada dziś tego rodzaju inicjatywa wobec olbrzymiego, dotkliwie dającego się odczuć braku fachowych pism fotograficznych w Polsce. Fakt ten tembardziej zasługuje na podkreślenie, że pismo to Fabryka „ERO” daje swoim odbiorcom, zwolennikom i tym wszystkim, którzy pracują na materiałach fotograficznych „ERO”, zupełnie bezpłatnie. Pismo ma tysiącom amatorom tak początkującym jak i zaawansowanym pomagać w osiągnięciu dodatnich rezultatów, do unikania błędów, do oszczędzania im bardzo licznych w fotografii zawodów, pomyłek, niszczących materiał pochłaniający przecież dość duży wkład pieniędzy. „ERO - FOTO” postawiło sobie właśnie za zadanie aby przede wszystkim każdy, kto pracuje na materiałach „ERO”, mógł mieć za wyłożone na materiał pieniądze, stuprocentową pewność udanego, pięknego zdjęcia.

I dlatego pismo „ERO - FOTO” będzie stale pouczało, czytelnik będzie dowiadywał się stale nowych rzeczy, rzeczy często zupełnie nieznanych, będzie informowany o nowych wynalazkach, o nowych zastosowaniach fotografii, będzie pozatem mógł na podstawie ilustracji uczyć się co i jak fotografować należy, jakie tematy posiadają t. zw. „fotograficzne piękno”, a jakie ich nie mają, słowem, „ERO - FOTO” stanie się nieodłącznym przyjaciele każdego fotomatora i będzie już na długo przed terminem ukazywania się każdego numeru, wyczekiwane z niecierpliwością.

„ERO - FOTO” będzie pismem dla wszystkich. Zaprowadza dział p. t. „wieści ze świata fotograficznego”, gdzie będą podane wszystkie najważniejsze wydarzenia na polu fotografii amatorskiej, artystycznej, naukowej i zawodowej za każde ubiegłe półrocze, pozatem będzie przynosiło wywiady z asami polskiej fotografii, którzy dzielić się będą z czytelnikami „ERO - FOTO” swoją wiedzą fotograficzną.

Redakcja „ERO - FOTO” w porozumieniu z zakładami „ERO”, otworzy w każdym numerze skrzynkę pocztową i t. zw. „kącik krytyczny”, gdzie będzie omawiać wszystkie te fotografie, jakie w licznych listach nadchodzą do fabryki z prośbą o ocenę. Już dziś Redakcja prosi o nadsyłanie zdjęć robionych na płytach i błonach „ERO”, z których najciekawsze i najpiękniejsze będą reprodukowane i nagradzane. Pozatem Redakcja prosi o zwracanie się z pełnym zaufaniem z wszystkimi pytaniami dotyczącymi nieudanych, czy nawet niedostatecznie zadowolających amatora zdjęć, a każdą wątpliwość Redakcja postara się w „odpowiedziach redakcji” usunąć.

Wydawnictwo „ERO - FOTO” zabiegać będzie przedewszystkiem o ten osobisty kontakt z czytelnikiem z odbiorcą firmy „ERO” kontakt, który jest podstawowym czynnikiem rozwoju każdej instytucji, kontakt, który pozwoli każdemu uczestniczyć niejako w rozwoju Firmy (a taką „firmą” jest każde pismo), kontakt, który pozwala na powodowanie Firmy do tego, by dążyła po linii wymagań jej klienta, by doskonaliła swoje wyroby w myśl wymagań jej odbiorców. W tym celu „ERO” rozpisuje „ankietę”, w której Czytelnicy „ERO - FOTO” mogą wypowiedzieć swoje życzenia i swoje zdania na temat produkcji zakładów „ERO”.

W ankiecie jest również pytanie co do pierwszego numeru „ERO - FOTO”. Jak się przedewszystkiem podobał, jakie wywołał wrażenie? Oczekujemy odpowiedzi z niecierpliwością.

Redakcja czasopisma
„ERO - FOTA“
daje Szan. Czytelni-
kom, pierwszy, bar-
dzo ciekawy artykuł
a k t u a l n y p. t.

Co warto

fotografować wiosną?

Wiosna jest nie tylko najpiękniejszą porą roku. Jest również najbardziej fotogeniczną. No i najbardziej obfotografowaną. Statystycznie wykazuje najwięcej dokonanych zdjęć. Wytłumaczyć to się daje bardzo prosto. Wiosna jest piękna. Zwykle na wiosnę przypadają wakacje. Wakacje bez kamery fotograficznej są nie do pomyslenia. Bo cóż będziemy robić na jakiejś zapadłej wsi... mówi się, zakupując jakiś taniutki aparat na błony z obiektywem jak główka od szpilki. I czy aby „z tego” „coś wyjdzie”? pytamy.

Pytanie to mogłoby być wtedy jedynie racjonalne, gdybyśmy błony kupowali bezmyślnie, nie pytając ani zaglądając, jakiej to marki materiał kupujemy. Bo bezsprzecznie na dobrej błonie „zdjęcie wyjdzie” nawet wtedy, kiedy nasza kamerka fotograficzna przypomina pudełko od zapalek a soczewka (dosłownie: soczewka — nie obiektyw) nie jest większą od główki od szpilki.

Dziś naprawdę większość aparatów fotograficznych używanych przez szeroki ogół fotoamatorów, to kamery na błony. Dlatego do naszych rozważań weźmiemy pod uwagę tylko błony „ERO-PRESTO-CHROM”, jedyny materiał dla najbardziej wymagającego fotografa-amatora.

Jest wiosna. Nad nami błękit, a że jest już dosyć późne popołudnie, słońce mamy z boku. Jest jeszcze dość wysoko, cienie jednak daje długie — ogromnie malownicze. Mamy kamerkę, która kosztowała niewiele ponad dwadzieścia złotych. Z tabelki naświetlań wynika, że „takim” obiektywem o tej porze już zdjęć robić nie możemy, Będą mocno niedoświetlone. Obawiamy się. Z drugiej strony, czytamy na opakowaniu błon, najbardziej miłe rzeczy. Zresztą słyszeliśmy już nawet od kolegów, że na ERO-Prestochromach można robić zdjęcia zupełnie bez ograniczeń. Próbujemy. Rolka na osiem zdjęć jest już „wytraskana”, kiedy słońce kryje się za horyzontem. Jest początek maja. Ciepło. Cudownie. Okropnie obawiamy się tych smutnych, szarych, niedoświetlonych negatywów, jakie za chwilę po wywołaniu ujrzymy. Jakoś długo, stanowczo za długo nic „nie wychodzi”. Jednak przeżywamy za chwilę radosną niespodziankę. Dostaliśmy cudownie kryte, choć trochę przejrzyste negatywy. Będą z tego naprawdę piękne kopje. A jakie dopiero powiększenia . . .

Wiosną o zachodzie, w jednym tylko wypadku dostaniemy niadoświatlony negatyw. Jeżeli fotografujemy czerwono-złoty zachód, wtedy, kiedy nawet niebo posiada złoto-żółty odcień. Wtedy zbyt wielka ilość promieni żółtych i czerwonych daje zupełnie słabe zdjęcie, kopję beznadziejnie czarną.

Najpiękniejszymi fotograficznie efektami są o tej porze kwitnące sady. Tutaj jednak zdjęcie bez żółtego i to dość gęstego sączka jest zupełnie chybione, i wogóle nie warto go ryzykować. Sady kwitnące — pamiętajmy — tylko przez żółty sączek.

To samo można powiedzieć o cudnych białych obłokach na błękitnym niebie. Jednak tu kwestja gęstego sączka odpada. Wystarczy jasny, a na kliszach „ERO“ AVIA, czy „ERO“ Biplanochrom, (na tych płytach o największej ortochromazji), wogóle nie potrzeba sączka. Jednak prawdziwie dobry amator na wycieczkę letnią zabiera zawsze obok dobrej płyty czy dobrze uczulonej na właściwe barwy błony, także żółty sączek.

Pozostają jeszcze dwa tematy wiosenne do omówienia: kwiaty i woda. Te pierwsze muszą niestety odpaść dla tych wszystkich, którzy przy swoich kamerkach nie posiadają podwójnego wyciągu mieszka umożliwiającego fotografowanie zbliżeń. Zamiast podwójnego wyciągu można jednak stosować do zdjęć zbliiska (bliżej jednego metra odległości aparatu od motywu) specjalne, niedrogie soczewki nasadkowe, na obiektyw. Inaczej kwiaty, fotografowane normalnie z odległości metra czy dalej, tworzą zbyt mały motyw, aby mógł się jasno tłumaczyć bez powiększenia. Także o zdjęciach kwiatów należy powiedzieć, że bez dobrej płyty i sączka żółtego, zdjęcia mogą być nic nie warte.

O zdjęciach wody, (morze, jeziora, rzeki, stawy) pomówimy jeszcze osobno. Tutaj należy wspomnieć tylko o najważniejszym: Wody z bliska nie należy fotografować ani za szybko ani za krótką migawką, bo zdjęcie będzie robiło wrażenie martwe. Sączek i bezodblaskowość materiału negatywowego jak błony Prestochrom czy płyty ERO-AVIA są specjalnie wskazane.

Tyle tylko najbardziej ważnych uwag o zdjęciach wiosny, roztańczającej wokoło tyle piękna tyle wrażeń godnych uwiecznienia na zdjęciu fotograficznym.

? ?

?

WIELKI KONKURS FOTOGRAFICZNY

Wytwórnia Fotochemiczna „ERO“ organi-
zuje Wielki Konkurs Fotograficzny p. t.
POSZUKUJEMY NAJBARDZIEJ
niezwykłego zdjęcia . . . .

WARUNKI KONKURSU :

1. Udział w konkursie może wziąć każdy pracujący na materia-
łach „ERO“. W tym celu należy do przesyłki dołączyć: wierzchnie
etykiety z opakowań płyt, błon i papierów marki „ERO“.

2. Tematem zdjęć może być tylko jakieś niezwykle, nieprze-
ciętne zdarzenie, jakaś rzadko widziana scena, dziwy natury, oryginalna
architektura, niekoniecznie zabytkowa, dalej jakieś ciekawe
montaże wogóle: szukamy najbardziej niezwykłego zdjęcia.

3. Fotografie przeznaczone na konkurs muszą być wysyłane jako
druki polecane na koszt nadawcy, przytem o ile mają być zwrócone
nadawcy należy załączyć znaczki na opłatę zwrotu.

4. Ostatni termin nadsyłania prac upływa z dniem 1. XI. 35.
Przyczem decydującą o punktualnej wysyłce jest data stempla pocz-
towego.

5. Nagród będzie dużo, I. II. III., o dużej choć jeszcze nieustalonej
narazie wartości, dalej nagrody mniejsze w towarach i nagrody pocie-
szenia. Najlepsze z prac poza nagrodzonymi będą również reprodu-
kowane w dziale ilustracyjnym „ERO - FOTA“.

6. Decyzje Jury będą nieodwołalne.

7. Zdjęcia nagrodzone i wyróżnione na konkursie ERO, przecho-
dzą na własność Firmy.

8. Jakkolwiek to nie jest obowiązkowe, byłoby pożądane poda-
nie do każdego zdjęcia bliższych szczegółów co do gatunku użytej
błony, kliszy, papieru itd., czasu naświetlania, rodzaju kamery, wy-
woływacza, daty dokonania zdjęcia, warunków świetlnych i t. d.

9. Konkurs jest rozpisany i już z chwilą ukazania się tego numeru,
można nadsyłać zdjęcia konkursowe.

**OSTATNI TERMIN NADSYŁANIA ZDJĘĆ UPŁYWA Z DNIEM
1 LISTOPADA 1935.**

NASZE ILUSTRACJE W BIEŻĄCYM NUMERZE:

Pierwszą ilustracją jest zdjęcie zrobione częściowo pod światło, i przedstawiało następujące trzy zasadnicze trudności do pokonania nawet nie przez początkującego fotografa. Zdjęcia pod światło wymagają specjalnych płyt czy błon bezodblaskowych, dalej zdjęcia wody, płyty dobrze barwo czulej i wreszcie jako zdjęcie o zbyt dużych kontrastach, biały żagiel, żółte odblaski zachodu na dzieciach wymagało wywoływacza wyrównującego.

Zdjęcie zostało dokonane na płycie „ERO-AVIA“ i naświetlane przy obiektywie 1:4,5 1/50 sekundy. Marzec g. 15,30.

Na następnej stronie widzimy ilustrację do naszego konkursu. Taniec ludowy w strojach narodowych jest b. rzadkim motywem fotograficznym.

Drugie zdjęcie przedstawia stoisko „ERO“ na zeszłorocznych Targach Poznańskich. Także i w tym roku f-ma „ERO“ bierze udział w „Targach“.

Trzecia strona daje dwa obrazki nadzwyczaj ciekawe w zestawieniu. Jest to główny motyw i powiększenie małej cząstki tego motywu. Tutaj wykazuje się w pełni drobnoziarnistość materiału „ERO“, który pozwolił na tak olbrzymie powiększenie. Blisko dwudziestokrotne. Aby uzyskać tę drobnoziarnistość negatywu należy stosować wywoływacz, jaki podaje w bieżącym numerze w dziale drobnych porad. Str. 13.

Czwartą wreszcie stronice zajmuje kącik krytyczny z fotografiami, które bardzo licznie nadchodzi do Fabryki „ERO“, z prośbą o ocenę i porady. Kącik znajduje na str. 13 osobne omówienie.

Wystawy i konkursy.

Francuskie Towarzystwo Fotograficzne urządza w październiku Międzynarodowy Salon Fotografiki i prosi wszystkich fotografów o nadsyłanie zgłoszeń i obrazów do dnia 15 czerwca 1935. Adres: „Société Française de Photographie et de Cinématographie“ Paris, rue de Clichy 51.

Kalifornijski Klub Fotograficzny donosi o swoim dorocznym Salonie Fotografiki jaki odbędzie się w dniach od 29 maja do 11 listopada b. r. Ostatni termin nadsyłania prac: 1. maja 1935. Adres: To Salon Committee, San Diego Salon of Photography California, Balboa Park U. S. A.

Komitet Szwajcarskiej Wystawy Fotograficznej otwiera swój doroczny Salon dnia 29 czerwca b. r. Termin składania zgłoszeń i obrazów upływa dnia 8 czerwca 1935. Adres: Sekretariat der IV. Internationalen Kunstphotographischen Ausstellung — Luzern — Schweiz.

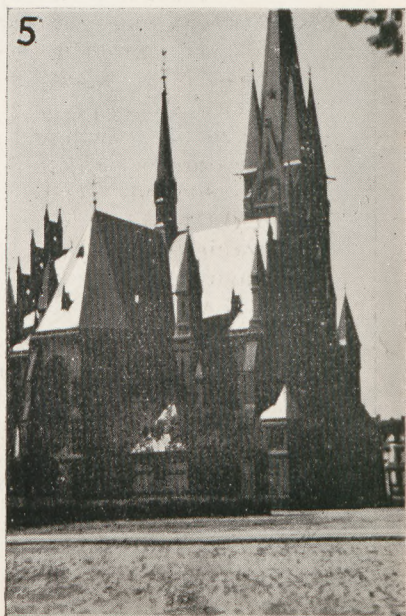
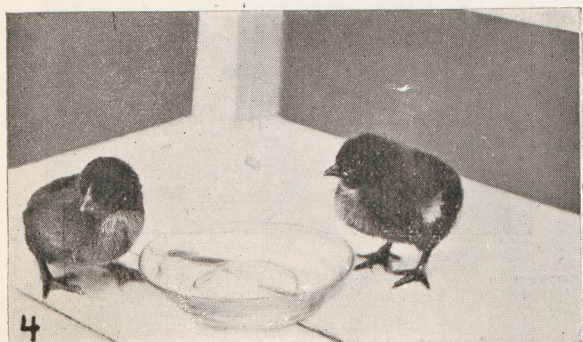
NASZA NOWA PŁYTA „ERO - BIPLANOCHROM“ POSIADA BARDZO WSZECHSTRONNIE SKOMPONOWANĄ EMULSJĘ: JEST ABSOLUTNIE BEZODBLASKOWĄ, WYSOKOCZUŁĄ, JEST DOSKONALE ORTOCHROMATYCZNĄ I PRZYTEM POSIADA IDEALNIE DROBNE ZIARNO. WSZYSTKIE TE ZALETY STWARZAJĄ Z NIEJ JEDNĄ Z NAJLEPSZYCH PŁYT PRODUKCJI POLSKIEJ.

Kącik krytyczny.

Nasz pierwszy „kącik krytyczny“ składa się ze zdjęć dawniej już nadesłanych jak i w dalszym ciągu dalej nadsyłanych do fabryki „ERO“, zdjęć od zwolenników naszych materiałów. Omówimy je kolejno a zasługują one na specjalne rozpatrzenie temwięcej, że zawierają błędy właśnie najczęściej spotykane u amatorów. A przecież wiemy, że my wszyscy pracujący na materiałach „ERO“, musimy mieć zdjęcia n a j p i ę k n i e j s z e, najlepsze. Pierwsze przedstawia krajobraz, jaki możemy bardzo często widzieć, podróżując statkiem po rzece. Największy błąd w tem, że zdjęcie zostało zrobione ze zbyt wielkiej odległości, przez co szczegóły krajobrazu pozostały zbyt małe i nie zróżniczkowane.

Zdjęcie pod słońce. Przysłał je ten sam amator (JWP. H. L. z Torunia), który robi ten dosyć pretensjonalny portret „maharadży“ poniżej (3). Otóż zdjęć pod słońce nie można robić w ten sposób, aby słońce świeciło bezpośrednio do obiektywu. Wychodzą wtedy smugi przecinające cały obraz, poza tem zdjęcie jest zadymione i jak widzimy na obrazku (2) zupełnie płaskie. „Maharadża“ jest nieoświetlony, twarz za jasna w stosunku do zaciemnej reszty. No i ten... „strój“. Naprawdę lepiej unikać takich sztucznych, wymuszonych pomysłów.

Podobnie niedoświetlonem jest „Kościół“ (5). Jest to zdjęcie, zrobione w samo południe, kiedy słońce operuje zupełnie prostopadle, nie daje prawie zupełnie cieni, skonstrastuje do niemożliwości prawie każdy motyw, no i w efekcie pozostanie zupełnie nieciekawe, czarno-białe bez subtelniejszych przejść, zdjęcie. Lepiej poczekać było na inne oświetlenie, a potem dopiero dokonać zdjęcia. Poza tem niepotrzebnie i w złem miejscu odcięta jest wieża na tej fotografii, a kilka liści plamiących prawy górny kąt obrazu, zupełnie się nie tłumaczy.

Ostatnie wreszcie zdjęcie naszego „kącika“ (4) dwa kurczątka są doskonale w swojej naturalności, jak znów niedoskonałą jest technika fotograficzna autora tego zdjęcia. Pan B. S. z Nowego Tomysła prosi o radę jakich używać płyt. Otóż trudno WPanu odpowiedzieć na to pytanie dokładnie. Prawie niema motywu fotograficznego, któryby nie wymagał jakiejś specjalnej odmiany płyt czy błon. N. P. w zdjęciu tych kurcząt użył WPan pewnością zwykłej t. zw. „ślepej płyty, to znaczy nie uczulonej na barwy i dlatego w naturze najprawdopodobniej żółte kurczątka wyszły na zdjęciu zupełnie czarno. Taksamo talerzyk szklany postawiony obok, zupełnie... nie wyszedł. Odpowiednia płyta jak „ERO - SUPER ORTHO ANTI HALO“ oddałaby wszystkie te szczegóły zupełnie dokładnie. Dlatego użycie odpowiedniego materiału negatywnego stanowi tak bardzo ważny punkt w udaniu się zdjęcia. W następnych numerach „EROFOTA“ tak jak w bieżącym już, drukować będziemy specjalne artykuły o właściwościach pewnych emulsyj i stosowaniu właściwych płyt i błon dla każdego motywu. Kończąc uwagi „kącika krytycznego“ Redakcja zwraca się z prośbą do wszystkich zainteresowanych aby zechcieli nadsyłać swoje zdjęcia do oceny. Komu zależy na wcześniejszej odpowiedzi, zechce załączyć znaczki na odpowiedź, a ocenę wysłamy przesyłką pocztową.

**PAMIĘTAJCIE, ŻE DOBRY MATERJAŁ FOTOGRAFICZNY NIE
JEST NIGDY DROGI.**

Nasza ankieta:

Wytwórnia Fotochemiczna „ERO“ rozpisuje ankietę dlatego, aby zebrać głosy tych wszystkich, którzy interesują się wyrobami „ERO“ i chcieliby płyt takich, zamiast innych błony mniej lub bardziej czułe, chemikalja w mniejszych lub większych dozach itd.

NASZA ANKIETA ma właśnie w y s o n d o w a ć tę opinię ogółu, zebrać kilka tysięcy drobnych opinij, by móc wyrobić sobie na ich podstawie sąd o swoich wyrobach, sąd o tem, jaka płyta czy błona cięższy się mniejszem lub większem powodzeniem, jaki gatunek jest mniej czy więcej potrzebny.

W ten sposób Wytwórnia Fotochemiczna „ERO“ chce dążyć nie tylko do stałego udoskonalenia, ale także i do tego, aby produkcja ściśle odpowiadała potrzebom wszystkim i aby nikt nie mógł w poszukiwaniu odpowiednich gatunków nie natrafić na POLSKĄ PRODUKCJĘ „ERO“ i w ten sposób oszczędzić sobie wydatku na drogie wyroby zagraniczne a także i pozostawić polskie pieniądze w kraju.

Do niniejszego numeru dołączamy pocztówkę z wypisanymi pytaniami NASZEJ ANKIETY, na które prosimy wszystkich, którym dostał się do ręki nasz PIERWSZY NUMER „ERO-FOTA“, odpowiedzieć i przesłać pocztówkę do nas spowrotem.

Za najciekawsze i najwartościowsze odpowiedzi — nagrody.

PAMIĘTAJCIE O NASZEJ ANKIECIE.

NASZE PŁYTY „ERO AVIA“ TO NAJWYŻSZA JAKOŚĆ.

ERO AVIA:

TO DOSKONAŁA ORTOCHROMAZJA

ERO AVIA:

TO ZUPEŁNA BEZODBLASKOWOŚĆ

ERO AVIA:

TO PŁYTA BEZ KONKURENCJI.

.....
.....

.....
.....

Drobne porady:

Letnią porą staje się szczególnie palącą kwestja temperatury wywoływacza. Bo o ile zimą wywoływacz zwłaszcza ten metol hydrochinonowy pracuje bardzo mało energicznie, o tyle latem jest tak rozgrzany, że wywołuje bardzo intensywnie a czasem nawet zadymi najlepiej naświetlone zdjęcie. Dlatego tak latem jak i zimą trzeba pamiętać o tem, że wywoływacz najlepiej pracuje przy 18 s. C., i zawsze temperaturę tę utrzymywać.

Podajemy tu doskonały przepis na wywoływacz wyrównawczo-drobnziarnisty:

metolu	2 gr.
hydrochinonu	3 gr.
siarcz. sodu kr.	50 gr.
boraksu	5 gr.
bromku potasu	— gr.
wody	250 ccm.

Negatywy szare, bez siły i kontrastów, doskonale wzmacnia następujący roztwór:

azotanu uranu	5 gr.
kwasu cytr.	12 gr.
żelazocjanku pot. czerw.	2 gr.
wody	500 ccm.

Negatyw nabiera w tej kąpieli zabarwienia czerwonego i wzmacnia się bardzo intensywnie. Trzeba bardzo uważać i w porę dać go do płukania przez kilka minut w bieżącej wodzie. Następnie suszy się jak normalnie.

Dodatek 5 gramów alunu chromowego (kamień o sino-zielonem zabarwieniu) hartuje bardzo wydatnie emulsję, skłonną zwłaszcza letnią porą do spływania z podkładu szklanego.

Suszac klisze popełniamy w zwykłej niecierpliwości straszny błąd. Przenosimy suszące się klisze z miejsca na miejsce, szukając takiego, gdzieby szybciej schły. Tymczasem klisze schnące w coraz to innej temperaturze dostają plam i smug niemożliwych już do usunięcia. Pozostawiajmy schnące klisze zawsze w tem samym miejscu i nie przenośmy ich.

Życie a fotografia :

FOTOGRAFJA WIERNYM ŚWIADKIEM. Pisma donoszą o bardzo ciekawym wypadku, jaki zanotowała Policja Chilijska. Otóż aresztowano w porcie Valparaiso pewnego marynarza pod zarzutem zamordowania swego towarzysza, którego ów marynarz namówił na wspólny spacer żaglówką. Marynarz na swoje usprawiedliwienie zeznał, że towarzysz jego spadł z masztu, gdzie dokonywał pewnych poprawek i w ten sposób uderzywszy skronią o twardy przedmiot, zabił się. Świadców niestety na potwierdzenie tego nie było. Skazanie było najzupełniej pewne, gdyby nie ratunek ze strony pewnego fotografa amatora, który jak opowiada, wybrał się również na wycieczkę łodzią i w pewnej chwili zauważył na horyzoncie żagiel, który mu się spodobał, i postanowił go sfotografować. Po wywołaniu płyty okazało się, że na fotografii znajduje się czarny punkcik, którego w żaden sposób nie udało się wytłumaczyć. Po bardzo silnym powiększeniu okazało się, że punkt ten jest właśnie owym spadającym z masztu towarzyszem owego marynarza, którego w tym momencie zupełnie przypadkowo uwiecznił fotograf amator. Fotografia ocaliła życie niewinnie osądzonego marynarza.

Przy tej okazji pisma rozpisują się na podobne tematy znane i mniej znane szerszemu ogółowi. Olbrzymią przysługę oddała fotografia policji marsylskiej dla znalezienia morderców niedawno tak głośnego zamachu marsylskiego. Liczne zdjęcia tak fotograficzne jak i filmowe pozwoliły na bardzo dokładne zrekonstruowanie zbrodni marsylskiej. Policja jednak wszystkie te zdjęcia dla swoich celów na miejscu konfiskowała. Zdjęcia te nie przedostały się ani na łamy pism ilustrowanych ani nie mogły być wyświetlane na ekranach. Jednemu tylko z fotografów prasowych przez przypadek zamieniły się kasety i po wywołaniu przekonał się, że najciekawszego zdjęcia policja nie zdążyła mu zabrać. Oczywiście zdjęcie to zostało zakupione przez prawie wszystkie pisma zagraniczne i ta jedna płyta przyniosła jemu około stu pięćdziesięciu tysięcy franków. Jest to zresztą nie pierwszy wypadek, że przez jedno jedyne, ale zato naprawdę jedyne zdjęcie fotograf zostaje bogatym człowiekiem.

Na sprytny sposób rekursu przed karą za wypadek samoch. wpadł pewien właśc. samochodu w Belgji, znany z tego, że lubił tzw. „kawalerską jazdę“. Jednym z najgroźniejszych procesów o przejechanie groził mu pewien przejechany przez niego wieśniak, żądając spowodu niemożności pracy olbrzymiego odszkodowania. Właściciel samochodu jednak podejrzewał go o mistyfikację i polecił pewnemu fotografowi zrobić kilka zdjęć z ukrycia podczas pracy w polu. Fotografie te zademonstrowano w sądzie i okazało się, że wieśniak potrafi zupełnie dobrze schylać się i pracować zupełnie normalnie. Jego zmyślane kalectwo było udane, aby wy dostać duże odszkodowanie.

Wieści ze świata

NOWY WYNALAZEK. Jedna z niemieckich fabryk aparatów fotograficznych wprowadziła nowy system odległościomierza. Nie zbiegają tam się dwa obrazki widziane w jedną całość, jak to się odbywa w nowych modelach Leici, a tylko nastawia się tam poprostu „na ostro“, tak jak w zwykłym urządzeniu lustrzanych kamer, czy też zwykłych matówkowych. Pozwala to na konstruowanie znacznie większych dalomierzy, obraz widziany w szklach jego jest większy i tem precyzyjniej daje się nastawiać.

CIEKAWA POLEMIKA: ISTNIEJE CORAZ WIĘCEJ PISM LITERACKICH, CZY POŚWIĘCONYCH SZTUCE, KTÓRE UDZIELAJĄ MIEJSCA NA ARTYKUŁY O FOTOGRAFJI, O FOTOGRAFJI ARTYSTYCZNEJ CZY FOTOGRAFICE. Ostatnio na łamach „Głosu“ toczy się ciekawa polemika, omawiająca zasadnicze zagadnienia fotografii jako sztuki i Fotografiki. Głos w „Głosie“ zabierali dotąd PP. Jan Bułhak z Wilna i Konrad Hoffman z Poznania. Mamy wrażenie, że ciekawy ten temat nie skończy się tylko na tym dwugłosie i, że także inni z Fotografików Polskich dołączą swoje zdania na ten temat.

JAK WYKAZUJĄ NADZWYCZAJ CIEKAWY STATYSTYKI MAMY W POLSCE PRZESZŁO PIĘCDZIESIĄT TOWARZYSTW FOTOGRAFICZNYCH. W stowarzyszeniach tych grupują się przeważnie fotoamatorzy, którzy korzystają z kursów, jakie urządzają dla nich Towarzystwa, dalej z bibliotek zaopatrzonych w fachowe wydawnictwa i najnowsze czasopisma tak krajowe jak i zagraniczne. Wszystkim amatorom fotografom radzimy zapoznać się ze stowarzyszeniami istniejącymi przecież tylko w interesie samych fotoamatorów. Radzimy uczestniczyć w popularnych wykładach na tematy fotograficzne, wykładach, mających duże znaczenie dydaktyczne dla wszystkich zajmujących się fotografią amatorską.

MATERJALY FOTOGRAFICZNE ERO SĄ CZOŁOWYM

PRODUKTEM FOTOCHEMJI. — WYRÓB POLSKI.

ERO ERO ERO ERO

ERO ERO ERO ERO

ERO ERO ERO ERO

ERO ERO ERO ERO

Jeszcze jeden rekord.

Jednym z najczęściej powtarzanych błędów, przez początkujących fotoamatorów to przez prostą ciekawość niedowolnywanie negatywów i ich zadymienie przez ich ciągle oglądanie pod światło, choćby najbardziej „bezpieczne” rubinowe. Dlatego radzimy wywoływać dłużej, wogóle zdjęć pod światło nie oglądając, bo i tak przez to im nic nie pomożemy, błędów nie naprawimy, a dopiero po dłuższej chwili, gdy już pozornie zaczernieją, zbadać na krótko pod światło czy zaczernienie jest już dość intensywne, aby móc je opłukać i dać do utrwalacza. W ten sposób jako przez powyższy wspomniany błąd, niszczy się rekordową ilość zdjęć.

Odpowiedzi redakcji:

Dzia:
Sztuki

JWP. J. P. z Torunia. Prosimy stosować wywoływacz jaki podajemy w bież. numerze w dziale drobnych porad.

JWP. H. Z. z Mogilna. Pisze Pan o czarnych punktikach, jakimi usiane są płyty po wywołaniu. Pochodzi to prawdopodobnie ze źle rozpuszczonego metolu w wywoływaczu. Składniki wywoływacza należy zawsze rozpuszczać w tej kolejności, jaką podaje przepis.

JWP. A. J. Stanisławów. Prosimy przeczytać w tym numerze wzmiankę p. t. „Jeszcze jeden rekord”.

JWP. Jerzy Sz. Lwów. Dziękujemy za słowa uznania. Istotnie co do klisz ERO AV IA, jak Pan słusznie przypuszcza, otrzymujemy moc listów, wyrażających nam słowa uznania. Jeszcze raz dziękujemy.

JWP. L. B. Tarnów. Na schodzenie (właściwiej: na splywanie) emulsji jest jedna rada. Stosować do utrwalacza alun chromowy. Zresztą piszemy o tem na innym miejscu. Błąd Pana polega na tem, że stosuje Pan zbyt ciepły wywoływacz. Radzimy trzymać się temperatury podanej przez fabrykę na kartkach dołączonych do każdego pudełka płyt. Prosimy nam donieść, czy alun pomaga.

JWFani H. Ż. z Wilna. Płyty panchromatyczne po szeregu eksperymentach wkrótce wypuścimy na rynek. Za słowa uznania dziękujemy.

WSZYSTKIM NASZYM SZAN. CZYTELNIKOM ZAPOWIADAMY
JUŻ DZISIAJ WYJŚCIE DRUGIEGO NUMERU „ERO-FOTA”,
KTÓRY UKAŻE SIĘ W PIERWSZYCH DNIACH GRUDNIA BR.

Super - Ero „Special“ S. E. S. 400° H & D 18° Sch.

Płyta ta odznacza się bardzo delikatnym ziarnem i wysoką czułością, bez przeszkody wytrzymuje znaczne odchylenie od właściwego czasu naświetlenia, daje czyste i mocne negatywy, nawet dłuższe przetrzymanie w wywoływaczu nie powoduje zadymienia, jak to zwykle bywa przy innych mniej wartościowych płytach.

Super - Ero „Chromina„ S. E. Ch. 400° H & D 18° Sch.

Dzięki swej ortochromazji płyta ta oddaje wiernie nawet najdelikatniejsze odcienie karnacji, jest przeto pierwszorzędym materiałem do wszelkiego rodzaju zdjęć przedmiotów barwnych i krajobrazów. Przez zastosowanie sączka świetlnego można jej cechy jeszcze więcej uwydatnić. Zwiększona czułość umożliwia zdjęcie migawkowe.

Super - Ero „Sensita“ S. E. Sa. 700° H & D 20-21° Sch.

W płycie tej połączone są zalety płyty Super - Ero „Special“ i Super - Ero „Chromina“. Czułość jej jest niezwykła, a stopniowanie bardzo delikatne. Płyta ta powinna być stosowana w czasie pochmurnej pogody, po zachodzie słońca, lub przy zdjęciach słabo oświetlonych obiektów i t. p. Daje mimo niedogodnych warunków świetlnych, nadzwyczaj dobre wyniki.

„Ero“ Gradiomolla (Portretowa) E. G. M. 1500° H & D 23-24° Sch.

O właściwościach płyty Ultra Rapid, lecz wyższej czułości z dodaniem ortochromazji, o szerokiej skali i miękkości. Płytę tę polecamy pp. zawodowym fotografom do zdjęć portretowych przy dziennym i sztucznym świetle.

„Ero“ Fotomechaniczne E. F. 120° H & D 7-8° Sch.

Ta płyta służy wyłącznie do reprodukcji starych i nowych obrazów, fresków, kwiatów, widoków, oraz dla wydobycia barwnych efektów. Zastosowana może być wszędzie, gdzie sztuka fotograficzna wymaga subtelnego oddania barw i cieni.

„Ero“ Przejrocza (Diapositiv) E. D. 80° H & D 2-3° Sch.

o czarnym ciepłym tonie. Ze względu na silną kontrastowość, godne polecenia, nie tylko wyłącznie do przeźroczy, projekcji i t. lecz także do reprodukcji rękopisów, szkiców, rysunków i t. p.

„Ero“ Rotograwurowe E. Ro. 275° H & D 16° Sch.

zwykle i matowe. Płyty te przeznaczone są do reprodukcji zdjęć reporterskich.

„Ero“ Reprodukcyjne E. Re. 200° H & D 10-12° Sch.

Płyta ta daje negatyw silny, dobrze wyrobiony w światłach i cieniach, nadaje się do prac reprodukcyjnych, do zdjęć martwej natury i t. p.

„Ero“ Orto Antihalo E. O. A. 350° H & D 17-18° Sch.

Barwoczuła, bezodblaskowa. Przez specjalny zabieg jest zabezpieczona przeciw odblaskowi. Idealny materiał negatywowo do zdjęć podczas wycieczek górskich i morskich, jak i do wnętrza.

Super „Ero“ Orto Antihalo S. E. O. A. 700° H & D 20° Sch.

O podobnych właściwościach jak poprzednia, lecz ze spotęgowaną światłoczułością.

„Ero“ Konterfekt E. K. (Super Portretowe) * * 2700° H & D 26° Sch.

Wybitne właściwości tej płyty zjednały sobie bardzo wielu zwolenników w kołach fotografów zawodowych i poważnych amatorów. Płyta ta używana jest do krótkich zdjęć przy dziennym i sztucznym świetle w altanie i do zdjęć migawkowych, gdzie już każda inna płyta zawodzi.

Super - Ero „Avia“ S. E. A. * * 2700° H & D 26° Sch.

Płyta odznaczająca się wyborową jakością, zaspokoi najwybredniejsze wymagania. Płyta ta jest wysoko barwoczuła i całkowicie bezodblaskowa, co pozwala na otrzymanie doskonałych negatywów portretowych nawet z osób w białych ubraniach, oraz przepięknych efektów ze zdjęć pod światło. Płyty Super-Ero „Avia“ są pierwszorzędym materiałem do zdjęć lotniczych i jako takie bez konkurencji

„Ero“ Biplanochrom Orto Antihalo * * 1500° H & D 23-24° Sch.

Płyta ta odznacza się z pośród innych przez powierzchnię jedwabisto-lśniąca. Posiada cenne właściwości wyrównywania najjaśniejszych światła i najgłębszych cieni i oddaje wiernie najdrobniejsze szczegóły. Jest to najodpowiedniejszy materiał negatywowo dla wybrednych zawodowców i amatorów.

* * Na gatunki oznaczone gwiazdkami zwracamy specjalną uwagę pp. zawodowcom i wybrednym amatorom

BŁONY ZWOJOWE „Ero“ Prestochrom 26° Sch.

W błonach „ERO“ PRESTOCHROM wszystkie dodatnie cechy naszych płyt mają swoje odpowiedniki.

Wysoka barwoczułość, siła wyrazu, znakomite stopniowanie, bardzo drobne ziarno przy zupełnej bezodblaskowości, oto zalety naszych błon.

Rozmiary błon zwojowych „ERO“ Prestochrom.

4 x 6,5 na 8 zdjęć	5 x 7,5 na 6 zdjęć	6 x 6 na 6 zdjęć	6 x 9 na 8, 6 i 4 zdjęcia	6,5 x 11 na 8 i 6 zdjęć
-----------------------	-----------------------	---------------------	---------------------------------	-------------------------------

CHEMIKALJA.

Wywoływacze, Utrwalacze, wzmacniacze, osłabiacze, proszki błyskowe, w nabojach gotowych do użytku i w większych opakowaniach.

9 /
563101/3475

Najwyższa jakość

Ceny niskie
